

Борщівський районний будинок дитячої творчості

**Виховний захід-зустріч на тему:
«Крізь пекло афганської війни»**

Підготували:

*члени клубу юних миротворців
«Факел»*

Керівник: Бойчук Н. Я.

2012рік

(Захід приурочений Дню вшанування учасників бойових дій на території інших держав та 23-ій річниці виведення колишніх радянських військ із Афганістану.)

Мета заходу: *ознайомити дітей із подіями десятирічної чужої війни, про участь в ній українських юнаків, виховувати почуття патріотизму, співчуття до людей, які дивились в очі смерті.*

(на екрані слайди військових подій в Афганістані)

ВЕДУЧИЙ І.

Шановні присутні! 15 лютого відзначають скорботний День пам'яті воїнів - афганців. Сьогодні ми з вами дізнаємось про події, героїв цієї страшної війни. Нам дуже хочеться, щоб поезії, пісні, розповіді, спогади, вистраждані в Афганістані і про Афганістан, пройшли крізь ваші юні серця, і ви зрозуміли, що найстрашніше і найбезглуздіше у світі – це війна. Ми повинні пам'ятати тих, хто її пережив, тих, хто недожив, недоспівав, недокохав.

ВЕДУЧИЙ ІІ.

Що ми знаємо про афганську війну ? Можна розказати про ту страшну неоголошену війну, що розтяглася на довгих 10 років мовою цифр, будь-яка війна у цифрах – це моторошно й страшно.

23 роки тому, 15 лютого 1989 року, ступаючи із сином по мосту через Аму-Дар'ю, генерал Громов символізував цим переходом закінчення для радянських військових афганської війни. 23-ій рік минає з того часу, коли останній БТР розвідувального батальйону 201-ої дивізії перетнув афгансько-узбецький кордон.

Для кожного з більш ніж 600 тисяч тих, хто служив в Афгані, вона була і залишається своєю. У рідні домівки не повернулися 13 тисяч 833 юнаки колишнього Радянського Союзу, 312 – пропали безвісти, доля 330 – невідома.

УЧЕНЬ:

Заплакало небо дощами...

Біль і туга зійшлися клином.

Свистіли кулі над Афганом,

Прощається мати із сином.

Котилися сльози рікою,

Ще б жити – та віку немає,

Лишилась невістка вдовою

Й онучка за батька питає.

Прощається мати із сином...

Прощаються гори й долини,

І більшого горя немає –

Як жити самій без дитини?

Лиш чорна хустина. Німа домовина...

«Прости», - ледь шепоче вустами.

Та чорна хустина – то туга за сином,

Заплакало небо дощами...

ВЕДУЧИЙ II.

Ми повинні розуміти трагізм участі в афганській війні тоді ще радянських людей. 27 грудня 1979 року були введені десантні частини в Баграм, Кабул та інші великі міста, а згодом вони втяглися у бойові дії по всій території. Присутність чужоземних військ викликали стихійний опір народу. Пік бойових дій припав на 1984 – 1985 роки. Для тисяч наших солдат, їхніх батьків та матерів, дружин, дітей розпочалася жорстока, кривава війна в Афганістані. Тривожні дні чекання, безсонні ночі та тривоги. Посивіли батьки. Тривожними були ці роки і для тих батьків, сини яких служили не в Афганістані, а на території колишнього Радянського Союзу. Де б не служив солдат, він у будь-який момент міг потрапити до Афганістану. Тому й не було спокою в Україні всі 10 років афганської війни, яка тривала вдвічі довше, ніж Друга світова війна.

Після Другої світової війни вихідці з України брали участь у війнах і військових конфліктах у 26 країнах світу, де гідно і мужньо виконували інтернаціональний обов'язок.

Найбільш тривалою і тяжкою стала військово-політична спецоперація в Афганістані: 160 тисяч українців пройшли вогненними дорогами цієї країни, 3360 не повернулися додому, з них майже 60 – вважаються зниклими безвісти або тими, що потрапили у полон, більш як 8 тисяч зазнали поранення, понад 100 тисяч перенесли складні захворювання. Залишились без синів 2729 матерів, 1982 батька, стали вдовами 505 молодих жінок, сиротами — 711 дітей. Після війни померло від ран і захворювань впр'ятеро більше «афганців», ніж загинуло, кількість інвалідів збільшилася в кілька разів. Це тяжкі втрати для батьків, рідних, близьких, друзів і в цілому для суспільства.

Цього дня ми схиляємо голови перед світлою пам'яттю полеглих, вшановуємо тих, кому довелося воювати в чужих країнах.

ВЕДУЧИЙ I.

Скільки їх – юнаків – голубооких, русявих, чорнявих, одружених і тих, до яких не прийшло ще кохання, загинуло на тій землі.

Щороку в цей день схилятимуть знамена над полеглими, подаватимуть на службу Божу за тих, що загинули, лунатимуть скупі тости тих, хто вижив. Вони згадуватимуть військову дружбу, людську честь, мужність побратимів. Попри смерть, втрату друзів, пролиту кров, вони по – доброму пам'ятатимуть Афганістан, який багато чого навчив їх.

УЧЕНЬ.

Мамо. Рідна моя, мамо.

Я вже далеко від оселі.

В чужій країні, за "Салангом",

Де гори, спека і пустелі.

Я знаю, що немає в тебе сну,
Коли поїхав я "за річку".
З тих пір ти посивіла враз...
Не засипаєш кожную нічку...

Щоб повернувся я додому -
Ти Бога молиш... Щохвилини...
Я повернуся, мамо! І побачу
Зелені наші полонини!

Я обніму тебе і сам заплачу.
Промовлю тихо: "Я з тобою.
Ніхто нас не розлучить більш
Несправедливою "війною".

Бог допоміг нам! Та молитва,
Яка злітала з вуст твоїх,
Бар*єром стала перед смертю!
Сина залишила в живих!

ВЕДУЧИЙ І.

За довгих 10 років цієї війни на цвинтарях з'явилося багато свіжих могил з фотографіями юних облич. Останки загиблих воїнів привозили в оцинкованих гробах. І не було у батьків упевненості в тому, ховають вони свого сина чи когось іншого... І ще довго ятримуть душу запитання без відповіді. Навіть на могильних плитах довго забороняли писати справжню причину загибелі. Не забудеться це горе, не відболить іще кілька поколінь.

УЧЕНЬ:

Ховали інтернаціоналіста

Блищала глухо цинкова труна,

Нестерпно пахло тополиним листом,

І плач дівочий танув, як струна.

Руда земля розверзлась чорнорото.

Чекає хижо мовчки на своє,

А мати на колінах у болоті

Обмацує труну: « Чи ж він там є?!!»

Стоять, відводять погляд вбік солдати

І шепотить сержант ледве чуť:

«Не велено... Не можна відкривати..

Не велено..»

Уже струмки течуть,

Уже весна така глибока, рання.

Учора вже летіли журавлі.

Таке врочисте вийшло поховання:

Школярики стоять, учителі...

А голосок дівочий квилить, квилить,

Соромиться кричати на весь світ..

Кого клясти, кого назвати винним?

І що той світ? Хіба він дасть одвіт?

На хрест сусідній похилився тато,

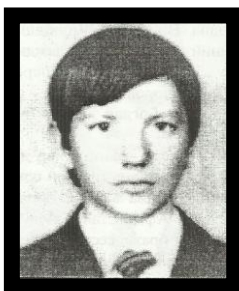
Похнюпилися братики малі –

В селі ховали воїна – солдата

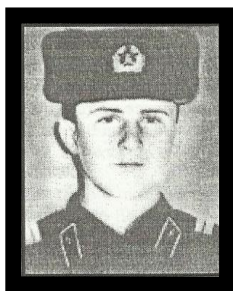
У мирному українському селі.

ВЕДУЧИЙ П.

У нашому районі загинуло три юнаки:

Гричак Валерій Петрович

Жупник Микола Іванович

Богач Євген Михайлович

УЧЕНЬ:

Ціною крові захистити, так називаємо "свободу",
Тебе відправили у пекло. В чужу країну, до народу,
Що не чекав від нас нічого і не просив про допомогу.
Йдучи на цю страшну війну, ти свято вірив в перемогу!

Ти пам'ятаєш, мій товариш, останній бій і ту пору,
Коли, серед димів пожарищ, ми проклинали цю війну.
Ми всі надіялись на краще... Життя без куль і свисту мін,
Без крові, гибелі... Юначе! Воно прийшло, як ти й хотів!

Дика краса і синє небо... Чужа країна... Кишлаки... Дували...
Нешадне сонце у зеніті... Пісок... Пустиня... Перевали...
Тріск автоматів... Вій снарядів... Хвилини спокою не знали...
Смерть безпощадна друзів наших, яким ми очі закривали...

Аллах і Бог зійшлись на небі! А на Землі - криваві скелі!
Пісок, мов сито, там фільтрує гарячу кров... Він не рахує,
Чия то смерть, чий то долі зійшлись, мов блискавки, в двобої...
Кого чекає рідна мама... Кого чекає смерть кістлява...

Гелікоптери, мов сороки, відмірюють короткі строки
Життя тому, хто в нас стріляє... Чи свою Землю захищає?...
А нам хто те життя відмірить? Хто наші душі полікує?...
Хто горе батьківське загладить? Чи та зозуля, що кукує?

Літак приніс тебе додому. До милих серцю журавлів.
Але не всі побачили ці ниви, плакучі верби і батьків.
Батьків, яких зігнуло горе. Сестер, коханих і братів.
Враз посивівших і поникших, коханих, рідних матерів.

УЧЕНЬ:

Сльози матері.

Вже скільки років проминуло,

А біль у серце б'є і б'є...

Батьки старенькі, сивочолі

Стоять під пам'ятником чорним,

Де вибито ім'я твоє.

Синочку, синку! Орле сизий!

Тобі було лиш дев'ятнадцять,

Ой, як же важко на чужині

Зустріти смерть свою зненацька!

Чужі люди, чужа віра,
Чужа та країна!
Які ж бо – то лиходії
Забрали в нас сина?!
Хай прокляті навіки будуть
Ті, хто почав війну в Афгані,
Хто тисячі синів прислав нам
Назад – у «чорному тюльпані»!

За що? За що так поступила доля
З тобою, з ними – з багатьма?
...Як приземлявсь «тюльпан» той чорний,
То день не день ставав – п'ятьма!

Єднаймося матері усього світу!
Єднаймося проти зброї і війни!
Хай сміються під сонечком радісно діти.
Хай живими залишаться Ваші сини...

...Сльози матері зрошують чорний граніт,
Протирає хустинкою сина лице,
Батько в розпачі стис кулаки – і мовчить...
Хто їм скаже: як витерпіть горе оце?!

ВЕДУЧИЙ II.

За кожним воїном-афганцем – свій життєвий подвиг, своя доля. Хтось повернувся цілий і неушкоджений, а хтось – скалічений.

Афганістан... Він став синонімом людського лиха, справжнього пекла: палюче сонце зранку, спекотний вітер – афганець, пісок, що не дає дихати, і ... завжди хочеться пити. І в цій суворості народжувалися вірші, які згодом ставали піснями.

ПІСНЯ: «Я ухажу...»

ВЕДУЧИЙ І.

Виконували свій інтернаціональний обов'язок і наші земляки. Багато з них мають бойові нагороди.
Правда про афганську війну... Різна вона, і спогади різні.

Сьогодні гостями нашої зустрічі є: _____

Надаємо їм слово...

ВЕДУЧИЙ І.

Дедалі більше віддаляють роки від нас ту війну, але стоять обеліски, які будуть вічно нагадувати про тих, хто не повернувся до батьківської хати .

Вшануймо пам'ять загиблих хвилиною мовчання! ! !

ВЕДУЧИЙ ІІ.

Поставте скибку хліба на стакан

І голови схиліть в скорботі вічній

За тих, кого убив Афганістан,

Чиї він душі зранив і скалічив.

О, Україно! Ніжно пригорни

Усіх живих синів своїх, як мати,

Щоб ми уже не бачили війни,

Не чули щоб ніколи звук гармати.

УЧЕНЬ

Афганістан - ти край війни і крові,
тих молодих завзятих юнаків,

в котрих у грудях полум'я любові,
горить допоки дух їх не дотлів.

Афганістан – проклятий ти батьками,
всіх тих синів, котрих ти вербував.
Бо їх серця скривавлені ножами,
у кожна мить, як воїн помирав.

За що ж боролись, що там здобували?
Добробут, волю, Боже, це ж вуаль?
Прокляті битви, що життя ламали,
несли в собі лиш сльози і печаль.

Афганські гори, кров'ю, ви, омиті,
тих юних тіл, що гинули в бою.
І, ви пекельні, горем оповиті,
а мертвим душам місце у раю.

Ви відчували запах смерті в битві,
і кожен спраглий подих до життя,
жага і віра, сплетені в молитві,
думки юнців, їх щире каяття.

Афганістан – твоя війна це сльози,
братів, сестер і ледь живих батьків,
жахлива спека і страшні морози,
навіки в пам'яті відважних юнаків.

Пройшли роки, війну ж ту не забути,
бо кожен воїн, що вернувся живим
згадає тих кого не повернути
бо й вірний друг там згинув молодим.

ВЕДУЧИЙ І.

Більше 50 років тому було покладено край фашизму. Діди наші думали, що та війна – остання. Вони не знали, що їх онуків також називатимуть ветеранами.

Давайте ж і ми з вами будемо пам'ятати ветеранів, виявлятимемо розуміння до тих, хто пройшов через війну, і для кого вона триває досі. У спогадах, снах і думках. Вони цього заслуговують.

Пройшли роки. Вже посивіли скроні.
Все рідше згадуються дні,
Коли вставав ти по тривозі...
Час промайнув - неначе в сні.

Нові проблеми, більш болючі
Оточують щоденно вас.
Житла нема... І як дивитись в очі

Дружині, дітям?... Як на ноги встать?...

Не раз звертався ти по допомогу.
А відповідь, здебільш, була одна:
"Не я вас посилав у ту країну".
А ти ж не винен, що була війна.

Не винен в тому, що осколок клятий
Засів у тілі. І пекуча біль нагадує,
Що ти здоров*я втратив.
А спомин, як на рану сіль!

МИ вірим вам! Віримо в вашу силу!
Кому ще вірити? Не тій біді,
Що покалічила так хлопця молодого
На непотрібній і страшній війні...

ВЕДУЧИЙ II.

Так, ми повинні розуміти їх. Прийдіть додому, розкажіть про почуте своїм батькам, сусідам, однокласникам, бо про це повинен знати кожен, бо про це повинні пам'ятати всі.

Хай буде все, що має бути:
І тихі радощі життя,
І слів чужих важке каміння...
Мені не треба співчуття.
Мені потрібне розуміння.